

Zielnikowi. Spędzał wiele czasu na oznaczaniu roślin, nie tylko paproci. Dzięki swym licznym kontaktom z badaczami z całego świata, wzbogacił ogromnie zbiorę zielnikowe Uniwersytetu w Zurichu. Prowadził bardzo ożywną wymianę zbiorów z całym światem oraz – co godne podkreślenia – zawsze chętnie wypożyczał okazy zielnikowe. Podczas swoich licznych podróży w różne zakątki Ziemi zebrał ponad 11 tysięcy arkuszy zielnikowych, które w większości znajdują się w Zielniku w Zurichu oraz w Utrechcie.

Bardzo leżała mu na sercu popularyzacja wiedzy na temat paprotników. Niedługo po przeniesieniu się do Szwajcarii, w 1975 r. skupił wokół siebie sympatyków tej grupy roślin, którzy w dwa lata później utworzyli Szwajcarskie Towarzystwo Przyjaciół Paproci (Schweizerische Vereinigung der Farnfreunde). Prof. Kramer działał w tej organizacji aż do śmierci, pełniąc przez długie lata funkcje prezesa lub vice-prezesa. Spod Jego pióra wyszły liczne popularnonaukowe artykuły do czasopisma *Farnblätter* poświęconego paprociom, wydawanego od 1978 r. przez Szwajcarskie Towarzystwo Przyjaciół Paproci, wszystkie pisane przystępnym językiem, pogładowe, przejrzyste, nie tracące jednak nic z najwyższego poziomu fachowości. W uznaniu Jego ogromnych zasług dla Towarzystwa i pteridologii w ogóle, otrzymał honorowe członkostwo tegoż Towarzystwa. Podwójny 26 i 27 zeszyt *Farnblätter* wydany po śmierci Karla Kramera w marcu 1995 r. został poświęcony przez uczniów, przyjaciół i współpracowników pamięci Profesora, ich ukochanego Mistrza i Przyjaciela.

Jego świetne wykłady z systematyki i geografii roślin cieszyły się wśród studentów ogromnym zainteresowaniem i uznaniem. Mistrzowskie wykłady, zarówno pod względem formy jak i treści, były bogato ilustrowane doskonałymi własnymi przezroczami z kolekcji, którą wzbogacał każdorazowo podczas swych licznych wypraw naukowych na wszystkich kontynentach Ziemi. Łącząc w wykładach, podobnie jak i w swej pracy, tradycję z nowoczesnością, przyciągał całe rzesze studentów, którzy wybierali systematykę roślin jako szczególnie atrakcyjną dyscyplinę i pragnęli wykonywać pod Jego kierunkiem swe prace dyplomowe.

Profesor Kramer był zarówno wielkim Uczonym, jak i wielkim, niezwykłym Człowiekiem. Każdy, kto miał szczęście poznać Go, był pod ogromnym wrażeniem Jego wiedzy oraz fascynującej osobowości. Niezwykła wręcz uprzejmość, serdeczność, delikatność, kultura osobista oraz życzliwość składały się na obraz człowieka niezmiernie prawego, szlachetnego, bezinteresownego, o wielkim oroku osobistym i niezwykłej

skromności. Odznaczał się fenomenalną pamięcią. Powszechnie znane były Jego wybitne zdolności językowe. Oprócz świetnej znajomości kilku języków europejskich, rozumiał i potrafił się porozumieć w różnych egzotycznych językach w najodleglejszych zakątkach Ziemi, które odwiedzał podczas swych licznych wypraw naukowych. Miał bardzo szerokie zainteresowania. Posiadał głęboką znajomość archeologii i historii, pasjonował się muzyką, malarstwem i literaturą. Otwarty i niezwykle życzliwy dla ludzi, nie szczędził swego czasu młodym pteridologom z całego świata, służąc cennymi radami i różnymi formami pomocy, promując ich prace i umożliwiając im badania w Instytucie w Zurichu.

Szczególne związki łączyły Go z Polską. W dniu 13.XII.1981 r. na wiadomość o wprowadzeniu w naszym kraju stanu wojennego napisał po polsku w księdze pamiątkowej Instytutu Botaniki w Zurichu słowa: „Jeszcze Polska nie zginęła”. Miał w Polsce przyjaciół, których zawsze wspierał radą oraz literaturą fachową. Jego Żona, pani Margrit Kramer, spełniając wolę zmarłego Męża, przekazała Jego bezcenną, ogromną bibliotekę pteridologiczną oraz wspaniałą kolekcję przezroczcy Instytutowi Botaniki UJ w Krakowie.

Profesor Karl Kramer odszedł 11 lipca 1994 r. walcząc do końca z ciężką, nieuleczalną chorobą. Żegnały Go tłumy uczniów i przyjaciół, którzy towarzyszyli Mu w ostatniej drodze z kościoła na cmentarz Stäfe, gdzie spoczęła urna z Jego prochami. Życzeniem Zmarłego było, aby zamiast kwiatów na Jego grób ofiarować datki na wsparcie Szwajcarskiego Towarzystwa Ochrony Zwierząt lub inny dobroczynny cel.

Śmierć zabrała Profesora Kramera zbyt szybko i nie udało się zrealizować idei nadania Mu honorowego członkostwa Polskiego Towarzystwa Botanicznego.

Halina PIĘKOŚ-MIRKOWA

ROCZNICE JUBILEUSZE ANNIVERSARIES, JUBILEES

PRO MEMORIA

- 400 rocznica urodzin Wawrzyńca Eichstada (10 VIII 1596–8 VI 1660), lekarza, przyrodnika, ur. w Szczecinie, zm. w Gdańsku, doktora medycyny Uniwersytetu w Wittenberdze, lekarza miejskiego w Szczecinie i Gdańsku, profesora Gdańskiego Gimnazjum Akademickiego, autora prac z zakresu astrono-

mii, fizyki, matematyki, medycyny i botaniki, m.in. *Exercitatio phytologica de plantis in genere* (1648, wspólnie z J. Möllerem).

• **330 rocznica urodzin Jerzego Andrzeja Helwina (14 XII 1666–3 I 1748)**, przyrodnika, pastora protestanckiego zboru w Węgorzewie, zwanego „Pliniuszem pruskim z Węgorzewa”, ur., zm. w Węgorzewie, wszechstronnie wykształconego (m.in. w zakresie astronomii, botaniki, historii, literatury, teologii) na uniwersytetach w Lipsku, Królewcu, Lejdzie, Wittenberdze. W Sulicach koło Węgorzewa założył prywatny ogród botaniczny, do którego sprowadzał rośliny m.in. z Indii, zgromadził bogatą bibliotekę oraz muzeum historii naturalnej. Rezultatem jego badań nad florą Pomorza były prace: *Flora quasimodogenita* (Gdańsk 1712), *Supplementum Florae Prussicae* (Gdańsk 1726). Opublikował również we Wrocławiu dane dotyczące ptaków mazurskich, m.in. stanowisko warzęchy.

• **200 rocznica urodzin Adama Tytusa Działyńskiego (24 XII 1796–12 IV 1861)**, mecenasa nauki, ur., zm. w Poznaniu, założyciela Arboretum Kórnickiego (1840) i Biblioteki Kórnickiej, zasłużonego dla rozwoju dendrologii i ogrodnictwa środkowej Europy.

• **150 rocznica urodzin Edwarda (Glinki-) Janczewskiego (14 XII 1846–17 VII 1918)**, systematyka, anatomia roślin, pioniera genetyki i naukowego ogrodnictwa w Polsce, ur. w Bliństrubiszkach na Żmudzi, zm. w Krakowie, założyciela i długoletniego profesora Katedry Anatomii i Fizjologii Roślin UJ, rektora tej uczelni. Jako jeden z pierwszych polskich uczonych prowadził eksperymenty genetyczne, m.in. nad krzyżowaniem zawiłców (rodzaj *Anemone*) (1892–1893), otrzymując wyniki zbliżone do wyników G. Mendla, którego prac nie znał. Prace genetyczne Janczewskiego, opublikowane w okresie pomiędzy sformułowaniem praw Mendla (1865 wyd. 1866), a ich powtórnym odkryciem w 1900 r., należały do pierwszych w świecie. Ogłoszone w języku polskim oraz w postaci krótkich streszczeń francuskich, nie znalazły recepcji w nauce. Szeroką sławę przyniosły mu studia anatomiczne nad tkanką sitową oraz monografia systematyczna porzeczki (*Monographie des Groseilliers*, 1907). Wspólnie z E. Godlewskim należał do inicjatorów i współzałożycieli Studium Rolniczego w UJ (obecnie – Akademia Rolnicza w Krakowie) (1890) oraz Towarzystwa Ogrodniczego w Krakowie (1893).

• **150 rocznica urodzin Żegoty Ignacego Króla sen. (20 XI 1846–4 VI 1881)**, ur. w Zalesiu k. Janowa, przyrodnika, nauczyciela w gimnazjach w Kołomyi, Krakowie i Jaśle, członka Komisji Fizjograficznej AU, badacza flory i fauny południowej Polski.

• **145 rocznica urodzin Franciszka Kamińskiego (9 X 1851–16 IX 1912)**, systematyka i anatomia roślin, ur. w Lublinie, zm. w Warszawie, profesora botaniki, dyrektora Ogródu Botanicznego Uniwersytetu w Odessie, autora prac z zakresu anatomii, morfologii i systematyki roślin owadożernych z rodziny pływaczowatych (*Lentibulariaceae*). W czasie badań nad budową anatomiczną korzeniówki (*Monotropa hypopitys*) odkrył zjawisko mikoryzy (tymczasowe doniesienia 1880, 1881, opracowanie szczegółowe 1883).

• **110 rocznica urodzin Jana Mariana Dobrowolskiego (4 IX 1886–28 VI 1958)**, botanika, ur. w Tarnowie, zm. w Poznaniu, docenta botaniki lekarskiej Uniwersytetu Warszawskiego, profesora Uniwersytetu Poznańskiego, kierownika Katedry Botaniki i Uprawy Roślin Lekarskich, autora prac z zakresu m.in. anatomii i botaniki farmaceutycznej oraz podręczników *Uprawa roślin lekarskich* (1922) i *Wskazówki do ćwiczeń z botaniki farmaceutycznej* (1952).

• **110 rocznica urodzin Wandy Konopackiej (8 VIII 1886–1 V 1932)**, mikologa, fitopatologa, ur. w Koniecpolu (woj. kieleckie), zm. w Warszawie, asystentki Wydziału Ochrony Roślin Państwowego Instytutu Naukowego Gospodarstwa Wiejskiego w Puławach oraz Katedry Fitopatologii (SGGW, autorki prac poświęconych m.in. grzybom pasożytniczym okolic Puław, Kazimierza, a także chorobom roślin uprawnych, zwłaszcza rdzom zbożowym).

• **90 rocznica urodzin Marii Bremówny (8 XI 1906–1 VIII 1967)**, paleobotanika, ur. w Tarnowie, zm. w Krakowie, adiunkta Instytutu Botaniki UJ oraz Muzeum Ziemi w Warszawie, autorki materiałowych i metodycznych opracowań z dziedziny palinologii, m.in. *Studia nad opadaniem pyłku drzew leśnych* (1938, wspólnie z M. Sobolewską).

• **90 rocznica urodzin Władysława Beckera (1 XII 1906–17 VIII 1938)**, cytologa roślin, ur., zm. w Warszawie, adiunkta Uniwersytetu Warszawskiego, badacza mechanizmu cytokinezy i struktury chromosomów.

• **90 rocznica urodzin Feliksa Krawca (16 VII 1906–9 IX 1939)**, lichenologa, ur. w Granowcu (pow. odolanowski), poległego w czasie kampanii wrześniowej pod Łęczycą, asystenta Katedry Systematyki i Geografii Roślin Uniwersytetu Poznańskiego, autora publikacji z zakresu lichenologii i ochrony przyrody.

• **200 rocznica śmierci Krzysztofa Kluka (13 IX 1739–2 VII 1796)**, ksiądz, wybitnego przyrodnika samouka, ur., zm. w Ciechanowcu na Podlasiu, proboszcza w Ciechanowcu, współpracownika Komisji Edukacji Narodowej oraz Towarzystwa do Książek Elementarnych, autora *Dykcjonarza roślinnego* (t 1–3, Warszawa 1786–1788) – pierwszej flory Polski uwz-

gledniącej nomenklaturę i terminologię Linneuszowską. Ważną pozycję w dziejach dydaktyki biologii zajmuje podręcznik *Botanika dla szkół narodowych* (Warszawa 1785). Szeroką popularność zdobyły rolnicze pisma Kluka, m.in. *Roślin potrzebnych, pożytecznych, wygodnych [...]*

utrzymanie, rozmnożenie i zażywanie (t 1–3, Warszawa 1777–1779) oraz *Zwierząt domowych i dzikich, osobliwie krajowych, historii naturalnej początki i gospodarstwo* (t 1–4, Warszawa 1779–1780).

• **130 rocznica śmierci Józefa Warszewicza (ok. 8 IX 1812–29 XII 1866)**, podróżnika, zbieracza roślin,

ur. na Litwie, zm. w Krakowie, ogrodnika ogrodów botanicznych w Wilnie, Berlinie i Krakowie. Z dwu pionierskich wypraw do Ameryki Środkowej i Południowej (1844–1850, 1850–1853) przysłał i przywiózł do Europy kilka tysięcy okazów roślin, wśród których znalazło się ok. 300 nowych taksonów storczyków.

Dla upamiętnienia nazwiska Warszewicza utworzono ponad 30 nazw roślin, w tym dwie nazwy rodzajowe storczyków: *Warszewiczia* i *Warszewiczella*.

• **80 rocznica śmierci Antoniego Żmudy (15 V 1889–15 XII 1916)**, systematyka, fitogeografa i paleobotanika, ur. w Ludwinowie (obecnie

Kraków), zm. na froncie siedmiogrodzkim, adiunkta Ogrodu Botanicznego UJ, jednego z najwybitniejszych uczniów M. Raciborskiego, autora opracowań florycznych i systematycznych mszaków i roślin naczyniowych oraz pionierskich monografii *Roślinność*

kopalna dyluwium krakowskiego (1914, wyd. 1915) i *O roślinności jaskiń tatrzańskich* (1915, wyd. 1916).

• **60 rocznica śmierci Konstantego Proszynskiego (27 XII 1859–26 VIII 1936)**, mikologa, ur. w Ustroniu (pow. słucki na Białorusi), zm. w Wilnie, długoletniego inspektora Ogrodu Botanicznego Uniwersytetu Wileńskiego, badacza grzybów, zwłaszcza obłożniaków (*Hymenomycetales*), autora własnoręcznie malowanego atlasu grzybów.

• **40 rocznica śmierci Kazimierza Miczyńskiego jun. (24 VIII 1899–23 IX 1956)**, rolnika, botanika, ur. w Nowym Sączu, zm. w Krakowie, profesora UJ i WSR w Krakowie, kierownika Katedry Hodowli Roślin i Doświadczalnictwa UJ oraz Katedry Hodowli Roślin i Nasiennictwa WSR, autora ponad 70 publikacji z zakresu genetyki, fitopatologii, uprawy roślin. Wyodrębnił wiele nowych odmian roślin uprawnych, m.in. odmiany pszenicy odporne na śnieć i głownię. Był również autorem prac z zakresu ornitologii.

• **35 rocznica śmierci Ireny Hoppe (23 III 1889–10 VII 1961)**, algologa, ur. w Bugaju pod Wrześnią, zm. w Poznaniu, nauczycielki biologii w szkolnictwie poznańskim, autorki prac z dziedziny algologii, np. *Plankton Warty pod Poznaniem* (1925), popularyzatorki idei ochrony przyrody.

• **30 rocznica śmierci Adama Starzeńskiego (1872 – XII 1956)**, ziemianina, działacza ochrony przyrody, zbieracza roślin, autora wielu popularnych artykułów na temat ochrony lasów, parków i drzew. Ostatnie lata życia spędził w Afryce, gdzie zgromadził kolekcję roślin liczącą kilkadziesiąt tysięcy okazów, znajdującą się obecnie w Zielniku Instytutu Botaniki UJ (KRA).

• **30 rocznica śmierci Janiny Antoniewicz (14 X 1890–21 XI 1956)**, popularyzatora botaniki i ogrodnictwa, ur. w Zadniszówce (pow. skałski), zm. w Warszawie, nauczyciela, asystenta Katedry Łękarstwa SGGW, autorki prac popularnych, m.in. *Ogrody szkolne* (1921), *Obserwacje wiosenne roślin* (1934).

• **30 rocznica śmierci Henryki Popławskiej-Sukaczewej (1884–18 VIII 1956)**, ekologa i geografa roślin, ur. w polskiej rodzinie w Odessie, zm. w Moskwie, profesora geografii roślin na Wydziale Geografii Uniwersytetu Moskiewskiego, autorki ponad 60 publikacji z zakresu ekologii i geografii roślin, dotyczących m.in. roślinności rezerwatu Askania Nowa oraz endemizmu roślin Zabajkala. Utrzymywała kontakt z nauką polską, przetłumaczyła na język rosyjski podręcznik W. Szafera *Zarys geografii roślin* (1956).

• **30 rocznica śmierci Jana Treli (15 I 1902–2 IX 1966)**, paleobotanika, ur. w Brodach (woj. bielskie), zm. w Krakowie, profesora Katedry Uprawy Łąk i Pastwisk WSR w Krakowie, badacza torfowisk, autora

pracy *Torfowisko w Wolbromiu* (1928) oraz publikacji z zakresu botaniki, fitopatologii leśnej i gospodarki górskiej (np. opracowanie pt. *Użytki zielone w górnym rejonie Raby*, 1959).

• **25 rocznica śmierci Bogumiła Pawłowskiego (25 XI 1898–27 VII 1971)**, wybitnego systematyka,

współtwórcy fitosocjologii w Polsce, ur. w Krakowie, zm. w czasie wycieczki botanicznej na zboczach Olimpu Tessalskiego w Grecji, profesora Uniwersytetu Jagiellońskiego i Polskiej Akademii Nauk, kierownika Katedry Systematyki i Geografii Roślin oraz Ogrodu Botanicznego UJ, dyrektora Instytutu Botaniki PAN, autora ok. 150 publikacji z systematyki, geografii roślin, fitosocjologii, ochrony przyrody, współpracownika wydawnictwa *Flora Europaea*. Opisał i zmienił rangę systematyczną ok. 400 jednostek taksonomicznych roślin naczyniowych, współuczestniczył w opracowaniu podstawowych polskich dzieł florystyczno-systematycznych, m.in. podręcznej flory *Rośliny polskie* (wspólnie z W. Szaferem i S. Kulczyńskim) (1. wyd. – 1924), wielotomowej *Flory polskiej*. Szczególnie wiele prac poświęcił florze i roślinności gór, m.in. Tatr (nie ukończona *Flora Tatr* – 1956, studia fitogeograficzne nad pochodzeniem roślin piętra turniowego – 1929), pasma Gór Czywczyńskich w Karpatach Wschodnich (1947, 1948), uczestniczył też w pierwszych polskich opracowaniach fitosocjologicznych – m.in. *Zespoły roślin w Tatrach*. *Zespoły roślin w Dolinie Chochołowskiej* (wspólnie z W. Szaferem i S. Kulczyńskim 1923), prowadził studia nad zespołami roślinnymi gór bałkańskich: Riła Planina w Bułgarii (1937) i Vranica Planina w Bośni (1939).

Alicja ZEMANEK

OSIEMDZIESIĄTA ROCZNICA URODZIN PROFESORA KLEMENSA KĘPCZYŃSKIEGO

80th anniversary
of Professor Klemens Kępczyński's birth

Dnia 19 listopada 1996 roku minęła osiemdziesiąta rocznica urodzin profesora dr. hab. Klemensa Kępczyńskiego, znanego w kraju i za granicą fitosocjologa, badacza szaty roślinnej północnych i środkowych

obszarów Polski, botanika związanego od wielu lat z toruńskim ośrodkiem akademickim.

Prof. K. Kępczyński urodził się w 1916 roku w miejscowości Ksawery koło Rypina, na Ziemi Dobrzyńskiej. Z tym właśnie regionem związany był przez wiele lat swojego dzieciństwa, młodości i pracy zawodowej. W roku 1937 ukończył gimnazjum w Plocku, a w 1938 r., po odbyciu rocznej służby wojskowej, rozpoczął studia w Państwowym Pedagogium w Toruniu. Wojna przerwała jednak podjętą edukację.

Prof. K. Kępczyński brał czynny udział w walkach w obronie Modlina, a następnie kilka miesięcy spędził w niewoli niemieckiej. W następnych latach przebywał w okolicach Plocka, w Kielcach oraz w Warszawie i jej okolicach, pracując fizycznie i ucząc w tajnych kompletach gimnazjalnych. Tuż po odzyskaniu niepodległości pracował jako nauczyciel w Sadłowie koło Rypina. Pod koniec 1945 roku rozpoczął studia na ówczesnym Wydziale Matematyczno-Przyrodniczym nowo utworzonego Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu.

Studia biologiczne prof. K. Kępczyński ukończył w 1950 roku, ale już od 1946 roku pracował na stanowisku pomocniczego pracownika nauki w Zakładzie Systematyki i Geografii Roślin UMK. Zorganizował i uporządkował zielnik, prowadził florystyczne i fitosocjologiczne prace badawcze. W 1959 roku uzyskał stopień doktora nauk przyrodniczych, a w rok później opublikował swoją rozprawę doktorską pt. „Zespoły roślinne Jezior Skępskich i otaczających je łąk”. Opracowanie to, zawierające bogaty i gruntownie opracowany materiał florystyczny, fitosocjologiczny, kartograficzny i palinologiczny, zostało w 1962 roku nagrodzone przez II Wydział PAN.

Pięć lat później, w roku 1965, nakładem UMK i częściowo własnym prof. K. Kępczyński wydał dzieło znane niemal wszystkim polskim fitosocjologom – *Szata roślinna Wysoczyzny Dobrzyńskiej*. W tym też roku habilitował się, uzyskując stanowisko docenta. Należy podkreślić, że zarówno rozprawa habilitacyjna, jak i doktorska, są jednymi z pierwszych prac na temat wielu zbiorowisk roślinnych (zwłaszcza nieleśnych) w północnej części Polski i zawsze będą przykładami klasycznych opracowań fitosocjologicznych.

W okresie 1966–1987 prof. K. Kępczyński był kierownikiem Zakładu Botaniki Ogólnej w Instytucie Biologii UMK. Tytuł profesora nadzwyczajnego otrzymał w 1971 roku, a profesora zwyczajnego – w 1983 roku. W wielu obiektach, w tym rezerwach przyrody i parkach krajobrazowych regionu, prowa-

Fot. 1. Prof. dr K. Kępczyński (fot. J. Hereźniak).

Phot. 1. Professor K. Kępczyński (Phot. J. Hereźniak).

dział badania florystyczne i fitosocjologiczne, publikował, opracowywał ekspertyzy i recenzje. Był współwykonawcą przeglądowej mapy potencjalnej roślinności naturalnej Polski w skali 1:100 000, opracowując 14 arkuszy. Kierował badaniami nad dynamiką roślinności w rejonie niektórych zakładów przemysłowych. Brał udział w ogólnopolskich badaniach nad rejonizacją chwastów. Współpracował przy gromadzeniu danych do atlasu rozmieszczenia roślin naczyniowych w Europie. Jest współautorem *Atlasu rozmieszczenia roślin naczyniowych w Polsce*. Jego dorobek naukowy liczy ponad 115 publikacji. Około 70 opracowań pozostaje w formie niepublikowanych

ekspertyz i sprawozdań z badań. Warto także podkreślić opracowanie ponad 100 recenzji rozpraw naukowych do druku.

Prof. K. Kępczyński ma także poważne osiągnięcia w zakresie innych form działalności, w tym dydaktyki i kształcenia kadry naukowej. Był promotorem 230 prac magisterskich i 15 rozpraw doktorskich. Kierował badaniami naukowymi dwóch doktorantów z Uniwersytetu w Amsterdamie. Opracował 30 recenzji doktorskich, 10 habilitacyjnych oraz 8 ocen dorobku naukowego kandydatów na profesora. W latach 1971–1975 pełnił funkcję zastępcy dyrektora Instytutu Biologii UMK do spraw dydaktycznych. Jest

członkiem kilku towarzystw naukowych i organizacji społecznych, kilkakrotnie pełnił funkcje w zarządzie Oddziału Toruńskiego Polskiego Towarzystwa Botanicznego. Jest redaktorem działu Biologia w wydawnictwie *Acta Universitatis Nicolai Copernici* i działu Botanika w *Studia Societatis Scientiarum Torunensis*.

Za prace naukowe oraz różne inne formy działalności prof. K. Kępczyński otrzymał kilkanaście nagród i odznaczeń, m.in. Krzyż Kawalerski Orderu Odrodzenia Polski, Medal Komisji Edukacji Narodowej i Medal 40-lecia UMK. Na uwagę zasługuje Medal za udział w wojnie obronnej 1939 roku.

Od 1987 roku prof. K. Kępczyński jest wprawdzie na emeryturze, nie ograniczył jednak swojej działalności. Z młodszymi współpracownikami prowadzi (do chwili obecnej!) badania terenowe, publikuje, nadal opracowuje recenzje doktorskie, habilitacyjne i wydawnicze, prowadzi prace redakcyjne w wydawnictwie UMK.

Z okazji Jubileuszu składam Szanownemu Panu Profesorowi – w imieniu zarządu i członków Oddziału Toruńskiego Polskiego Towarzystwa Botanicznego oraz własnym – wyrazy uznania za dotychczasową działalność naukową i wyjątkową wytrwałość w badaniach terenowych. Proszę jednocześnie o przyjęcie najlepszych życzeń zdrowia i pomyślności w dalszej pracy.

Tomasz ZAŁUSKI

70-LECIE URODZIN PROFESORA TADEUSZA BASZYŃSKIEGO

Professor Tadeusz Baszyński
– 70th anniversary of birth

Profesor Tadeusz Baszyński urodził się 15 października 1926 roku w Koźminie (Wielkopolska). Jest absolwentem Uniwersytetu Poznańskiego, gdzie w 1951 roku ukończył studia w zakresie chemii na Wydziale Matematyczno-Przyrodniczym. W latach 1950–1957 był zatrudniony jako nauczyciel akademicki w Akademii Medycznej w Białymstoku. Pracował tam pod kierunkiem profesora Witolda Sławińskiego. Następnie podjął pracę na stanowisku adiunkta w Katedrze Fizjologii Roślin na Wydziale Biologii i Nauk o Ziemi Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie. Katedrą Fizjologii Roślin kierował wówczas profesor Adam Paszewski. Tutaj, w 1960 roku, uzyskał stopień doktora nauk przyrodniczych, w 1964 roku stopień doktora habilitowanego fizjologii roślin i wkrótce objął kierownictwo Zakładu Metabolizmu

Roślin wchodzącego w skład Katedry Fizjologii Roślin. W 1966 roku Tadeusz Baszyński został wybrany dziekanem Wydziału Biologii i Nauk o Ziemi UMCS i funkcję tę pełnił do 1972 roku, odbywając w tym czasie roczny staż naukowy w Purdue University West Lafayette, USA. Tytuł profesora nadzwyczajnego uzyskał w 1973 roku, a w 1980 roku tytuł profesora zwyczajnego. Kierownictwo Zakładu Fizjologii Roślin UMCS objął w 1974 roku i funkcję tę sprawuje do chwili obecnej. W tym czasie, w latach 1973–1981, był dyrektorem Instytutu Biologii UMCS, a w roku akademickim 1981–1982 pełnił funkcję rektora Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej. Wybrany na stanowisko rektora ogromną większością głosów w pierwszych od 1956 roku wyborach, kierował Uniwersytetem w trudnym dla kraju okresie. Wypełniał swoje obowiązki w sposób budzący zaufanie i szacunek, a Jego postawa wpłynęła na utrzymanie spokoju na Uczelni, przez co zyskał pełną akceptację społeczności akademickiej. Dlatego też odwołanie profesora Baszyńskiego z funkcji rektora UMCS, decyzją Ministra Nauki Szkolnictwa Wyższego i Techniki, wywołało wielkie poruszenie i protest wśród pracowników i studentów. Na znak solidarności z postawą profesora Baszyńskiego, rezygnacje złożyli wszyscy prorektorzy.

Zainteresowania naukowe Profesora związane są z metabolizmem roślin. Niemal od początku koncentrowały się na badaniu struktury i funkcji aparatu fotosyntetycznego roślin wyższych. Do najważniejszych osiągnięć należy zaliczyć wykazanie syntezy i funkcji alfa-tokoferolu u roślin, roli endo- i egzogennych lipidów w budowie i funkcjonowaniu aparatu fotosyntetycznego oraz odkrycie polikationów jako specyficznych inhibitorów I układu fotosyntezy. Obecnie tematyka badawcza Zakładu Fizjologii Roślin kierowanego przez Profesora dotyczy struktury i aktywności aparatu fotosyntetycznego roślin wyższych w warunkach stresu wywołanego metalami ciężkimi, poznania mechanizmów ich bezpośredniego i pośredniego oddziaływania na fotosyntezę oraz biochemicznych mechanizmów adaptacji roślin do czynników stresowych środowiska. Jest autorem ponad 200 publikacji z zakresu fizjologii roślin, promotorem 8 przewodów doktorskich, a w czasie pełnienia przez Niego funkcji kierownika Zakładu Fizjologii Roślin, 5 osób uzyskało stopień doktora habilitowanego. Było to możliwe dzięki nieustannej trosce Profesora o rozwój pracowników i wyposażenie Zakładu w nowoczesną aparaturę badawczą. Zaowocowało to wyjazdami współpracowników na staże zagraniczne i nawiązaniem kontaktów z licznymi ośrodkami poza krajem. Zakład współpracował lub współpracuje z ośrodkami uniwersyteckimi w West Lafayette i Lincoln (USA), w London, Sackville i Guelph (Kanada), w Umea (Szwecja), w Bonn i Wurzburgu (Niemcy) oraz wieloma placówkami naukowymi w Polsce. Pracownicy Zakładu uczestniczą również w badaniach naukowych prowadzonych na Spitsbergenie w ramach wypraw polarnych organizowanych przez UMCS. Profesor Tadeusz Baszyński jest niewątpliwie Osobowością i Autorytetem naukowym nie tylko w środowisku akademickim Lublina. Uczestniczy aktywnie w pracach licznych wydziałowych i uczelnianych komisji, co przyczynia się do sprawnego funkcjonowania Uniwersytetu. Również poza Uniwersytetem pełnił bądź pełni wiele funkcji. Jest członkiem Centralnej Komisji Kwalifikacyjnej od 1991 roku, członkiem Komitetu Fizjologii, Genetyki i Hodowli Roślin PAN, Rady Towarzystw Naukowych przy Prezydium PAN, Instytutu Środkowo-Wschodniej Europy, Komisji Nauk Ścisłych, Przyrodniczych i Technicznych Polskiego Komitetu ds. UNESCO oraz przewodniczącym polskiej Grupy Fotobiologicznej. Wchodzi również w skład Rad Naukowych: Zakładu Fizjologii Roślin PAN (Kraków), Instytutu Agrofizyki PAN (Lublin) oraz Instytutu Uprawy, Nawożenia i Gleboznawstwa (Pulawy). Od 1978 roku jest członkiem Rady Redakcyj-

nej *Acta Physiologiae Plantarum*, a od 1988 roku jej przewodniczącym. Zwraca również uwagę aktywna działalność Profesora w towarzystwach naukowych. Od 1993 roku jest członkiem honorowym Lubelskiego Towarzystwa Naukowego, w którym wcześniej pełnił funkcje wiceprezesa (1982–1986) i prezesa (1987–1991). Przyznany Profesorowi w 1995 roku tytuł honorowego członka Towarzystwa Botanicznego, poprzedziła Jego wieloletnia praca na rzecz Towarzystwa, początkowo jako wiceprzewodniczącego Oddziału Białostockiego (1955–1957), potem sekretarza Oddziału Lubelskiego (1960–1967) oraz członka Zarządu Głównego (1982–1985). Jest członkiem Polskiego Towarzystwa Biochemicznego od 1959 roku, członkiem Federation of European Societies of Plant Physiology od 1978 roku oraz członkiem rzeczywistym Towarzystwa Naukowego Warszawskiego od 1982 roku. Działalność społeczna Profesora nie ogranicza się tylko do pracy w towarzystwach naukowych. W trudnych dla Polski latach pełnił odpowiedzialną funkcję wiceprzewodniczącego Komitetu Obywatelskiego NSZZ „Solidarność” województwa lubelskiego, a następnie Komitetu Obywatelskiego Lubelszczyzny. Profesor Baszyński jest bezustannie zasypywany prośbami o opinie, recenzje, oceny. Poza ogromną fachowością, cechuje Go umiejętność wypowiedziania się i pisania pięknym językiem oraz niezwykła rzeczowość i precyzja w dyskusjach. Jego wiedza i liczne pozanaukowe zainteresowania często onieśmielają słuchaczy, ale też mobilizują i zachęcają do starań, aby móc być partnerem Profesora w rozmowach. W naszym Zakładzie Profesor stworzył atmosferę życzliwości i uczciwej rywalizacji naukowej. W programie pracy Zakładu nie tylko dominują badania naukowe i rzetelnie prowadzone zajęcia dydaktyczne, ale jest także czas na pogłębianie wiedzy i prezentacje osobistych zainteresowań na wspólnych seminariach, w których chętnie wszyscy uczestniczymy. Dziękujemy Panie Profesorze za tę inspirującą nas do działania postawę, za Pana znaczący udział w naszych sukcesach, za życzliwość i przyjaźń. Życzymy Panu wielu lat w zdrowiu i pomyślności.

Anna TUKIENDORF

50 LAT ŁÓDZKIEGO ODDZIAŁU POLSKIEGO TOWARZYSTWA BOTANICZNEGO

50th anniversary of the Łódź Division of the Polish Botanical Society

W dniu 14 grudnia 1995, w gmachu Wydziału Biologii Uniwersytetu Łódzkiego, odbyła się jubileu-

Fot. 1. Przewodniczący Oddziału Łódzkiego dr hab. Janusz Hereźniak wraz z Prorektorem UŁ, prof. dr hab. Czesławem Domańskim wręczają prof. dr hab. Marii Ławrynowicz jubileuszowy list gratulacyjny (fot. W. Maliński).

Phot. 1. President of the Łódź Division, dr hab. Janusz Hereźniak together with Prorector of the Łódź University, prof. dr hab. Czesław Domański deliver jubilee letter of congratulations to prof. dr hab. Maria Ławrynowicz (Phot. W. Maliński).

szowa sesja, na której przedstawiono dorobek naukowy i organizacyjny członków Oddziału, a także osiągnięcia w dziedzinie upowszechniania wiedzy botanicznej. Integralną częścią obchodów 50-lecia była wystawa, która w postaci publikacji, zdjęć fotograficznych i posterów prezentowała działalność Oddziału.

Sesję poprzedziła część uroczysta z udziałem prorektorów Uniwersytetu Łódzkiego – prof. dr hab. Krzysztofa Jażdżewskiego i prof. dr hab. Czesława Domańskiego, dziekana Wydziału Biologii i Nauk o Ziemi UŁ prof. dr hab. Wandy Krajewskiej, prodziekana prof. dr hab. Janusza Markowskiego oraz prezesów innych towarzystw naukowych działających w Łodzi.

Prof. dr hab. Maria Ławrynowicz wygłosiła referat inauguracyjny pt. „Polskie Towarzystwo Botaniczne – przeszłość i teraźniejszość”, w którym przedstawiła zarys historii i rolę Polskiego Towarzystwa Botanicznego na tle innych towarzystw naukowych w Polsce, a następnie, jako członek Prezydium Zarządu Głównego PTB, odczytała list gratulacyjny z okazji jubileuszu, przysłany na ręce Przewodniczącego Od-

ziału przez prezesa Zarządu Głównego, prof. dra hab. Stefana Zajączkowskiego.

Najbardziej zasłużeni członkowie Oddziału otrzymali odznaczenia i wyróżnienia, które zostały wręczone przez prorektora UŁ, prof. dra hab. Czesława Domańskiego i przewodniczącego Oddziału, dra hab. Janusza Hereźniaka. Medale 70-lecia Łodzi Akademickiej, przyznane przez rektora UŁ na wniosek Zarządu Oddziału Łódzkiego PTB za wybitne zasługi dla Uczelni i Towarzystwa, otrzymały prof. dr hab. Eugenia Mikulska i prof. dr hab. Maria Olszewska. Listy gratulacyjne Oddziału Łódzkiego PTB otrzymali: prof. dr hab. Bolesław Broda, dr Lucyna Fagasiewicz, prof. dr hab. Joanna Z. Kadłubowska, prof. dr hab. Stanisław Knypl, dr Stanisława Kuziel, prof. dr hab. Maria Kwiatkowska, prof. dr hab. Maria Ławrynowicz, prof. dr hab. Waclawa Maciejewska-Potapczyk, prof. dr hab. Romuald Olacek, dr hab. Urszula Warchołińska, dr Jan Wiśniewski, prof. dr hab. Regina Zielińska-Sowicka. Wyróżnione osoby otrzymały również okolicznościowe wydawnictwa bibliofilskie,

przygotowane dla uczczenia, obchodzonego również w 1995 roku, 50-lecia Uniwersytetu Łódzkiego.

W imieniu władz Uniwersytetu Łódzkiego prorektorzy – prof. dr hab. K. Jażdżewski i prof. dr hab. C. Domański – przekazali członkom Oddziału wyrazy uznania dla dotychczasowej działalności oraz życzenia dalszych sukcesów i satysfakcji w pracy na rzecz nauki i społeczeństwa.

Część naukowa rozpoczęła się referatem dr hab. Janiny Jakubowskiej-Gabary, który poświęcony był historii, rozwojowi oraz działalności Oddziału w minionym pięćdziesięcioleciu. W kolejnych referatach zaprezentowano rozwój poszczególnych dyscyplin botanicznych oraz dorobek naukowy członków Oddziału w następujących dziedzinach: anatomii, biologii komórki i cytogenetyki – prof. dr hab. Maria Olszewska, fizjologii roślin – prof. dr hab. Stanisław Knypl, geobotaniki i ochrony szaty roślinnej – dr hab. Krystyna Czyżewska, zielarstwa i ziołolecznictwa – dr hab. Emilia Andrzejewska-Golec i dr Waław Jaroniewski. Na zakończenie sesji dr Janina Krzezińska-Freda przedstawiła rolę członków Oddziału w historii Ogrodu Botanicznego w Łodzi.

Materiały prezentowane na Sesji Jubileuszowej będą opublikowane w specjalnym wydawnictwie poświęconym 50-leciu Oddziału Łódzkiego PTB.

Janina JAKUBOWSKA-GABARA

JUBILEUSZ 40-LECIA ZAKŁADU FIZJOLOGII ROŚLIN POLSKIEJ AKADEMII NAUK W KRAKOWIE

40th anniversary of the Department
of Plant Physiology of the Polish Academy
of Sciences in Cracow

Zakład Fizjologii Roślin Polskiej Akademii Nauk w Krakowie został powołany dnia 15 listopada 1956 roku uchwałą nr 89/56 Sekretariatu Naukowego PAN jako placówka naukowo-badawcza przy Wydziale V Nauk Rolniczych i Leśnych PAN. Organizację i kierownictwo Zakładu powierzono wybitnemu specjalście z zakresu fizjologii roślin prof. dr hab. Franciszkowi Górskiemu (Fot. 1), który do przejścia na emeryturę, przez 12 lat kierował Zakładem. W 1968 r. kierownictwo Zakładu na 8 lat przejął prof. dr hab. Adam Markowski. W okresie 1976–1995 Zakładem kierował prof. dr hab. Włodzimierz Starzecki. Od 1 marca 1995 r. kierownikiem Zakładu jest prof. dr hab. Marian Czarnowski, a jego zastępcą ds. naukowych – doc. dr hab. Franciszek Dubert.

Przewodniczącymi Rady Naukowej Zakładu byli: prof. dr hab. Franciszek Górski, członek rzecz. PAN (1968–1981), prof. dr hab. Jan Zurzycki, członek rzecz. PAN (1982–1984), a od połowy 1984 r. do chwili obecnej funkcję tę pełni prof. dr hab. Emil Nalborczyk, członek koresp. PAN.

Pierwotnymi założeniami działalności jednostek organizacyjnych Zakładu było oparcie ich o istniejące bazy badawcze katedr: Fizjologii Roślin UJ i WSR oraz Botaniki WSR w Krakowie. Pierwszymi jednostkami organizacyjnymi Zakładu Fizjologii Roślin PAN były: Pracownia Fizjologii Teoretycznej (kierownik – prof. dr hab. F. Górski), Pracownia Fizjologii Stosowanej (kierownik – prof. dr hab. A. Markowski) i Pracownia Wirusologii (kierownik – prof. dr hab. A. Kozłowska). Początkowa działalność Zakładu opierała się na zasadzie jednoosobowego kierownictwa poszczególnych katedr uczelnianych i pracowni naszego Zakładu. Należy podkreślić, że taki układ w początkowej fazie organizacyjnej Zakładu był korzystny. Pracownicy Polskiej Akademii Nauk mogli od razu przystąpić do badań naukowych, korzystając z pomieszczeń i zaplecza badawczego katedr. Z kolei dotacje z Polskiej Akademii Nauk przyczyniały się do poprawy i rozszerzenia możliwości badawczych współpracujących zespołów naukowych. W ciągu 40-letniego istnienia Zakładu zachodziły wewnętrzne zmiany w poszczególnych zespołach badawczych i zmieniał się schemat organizacyjny. Po 1970 r. trzon Zakładu stanowiły Pracownie: Wzrostu i Rozwoju Roślin (prof. dr hab. A. Markowski), Fotosyntezy (prof. dr hab. W. Starzecki), Fizjologii Roślin Niższych (prof. dr hab. A. Zurzycka), Fizjologii Śluzowców (prof. dr hab. L. Rakoczy), Wirusologii (doc. dr hab. H. Jaros), Cytofizjologii (dr L. Wajda).

W latach 1971–1990 Zakład Fizjologii Roślin PAN koordynował kilka resortowych i międzyresortowych programów badawczych i uczestniczył w ich realizacji. W obrębie tych problemów uczestniczyło 70–75 zespołów naukowo-badawczych, działających w strukturach organizacyjnych uniwersytetów, akademii rolniczych, Polskiej Akademii Nauk i instytutów naukowo-badawczych Ministerstwa Rolnictwa. Zakład był organizatorem lub współorganizatorem wielu konferencji naukowych międzynarodowych i ogólnopolskich.

W okresie 40-letniej działalności Zakładu 5 pracowników naukowych uzyskało tytuły naukowe profesora zwyczajnego, 6 profesora nadzwyczajnego, 12 stopnie naukowe doktora habilitowanego oraz 30 doktora. W czasie kierowania Zakładem prof. dr hab. Franciszek Górski został członkiem korespondentem

Fot. 1. Prof. dr hab. Franciszek Górski, członek rzeczywisty PAN (1897–1989)

Organizator i pierwszy kierownik (1956–1968) oraz patron (od 1990 r.) Zakładu Fizjologii Roślin Polskiej Akademii Nauk. Nauczyciel akademicki i wybitny uczony. Twórca krakowskiej szkoły fotofizjologicznej. Redaktor naczelny *Wiadomości Botanicznych* (1957–1981).

Phot. 1. Prof. Franciszek Górski, Dr Sc., Member of the Polish Academy of Sciences (1897–1989)

The creator and first Head (1956–1968) of the Franciszek Górski Department of Plant Physiology of the Polish Academy of Sciences, in 1990 named in his honour, academic teacher and leading scientist, the creator of the Cracow photophysiological school, editor-in-chief of *Botanical News* (1957–1981).

i członkiem rzeczywistym PAN oraz doktorem *honoris causa* Akademii Rolniczej im. Hugona Kołłątaja w Krakowie. Wychowanek naszego Zakładu – Tadeusz Wojtaszek został profesorem, a następnie wieloletnim (1971–1981) rektorem Akademii Rolniczej im. Hugona Kołłątaja w Krakowie oraz członkiem korespondentem i członkiem rzeczywistym PAN. Również kilku byłych naszych pracowników pełniło lub pełni

obecnie odpowiedzialne funkcje na Uniwersytecie Jagiellońskim (prof. dr hab. Włodzimierz Korohoda, prof. dr hab. Marian Ryczkowski, prof. dr hab. Helena Wcisło, prof. dr hab. Stanisław Więckowski) i w Akademii Rolniczej im. Hugona Kołłątaja w Krakowie (dr hab. Władysław Filek - prof. AR, prof. dr hab. Maciej Kujawski, prof. dr hab. Kazimierz Miczyński, prof. dr hab. Jan Myczkowski, prof. dr hab. Zdzisław Piskornik).

Twórcą krakowskiej szkoły fotofizjologicznej był prof. dr hab. Franciszek Górski, członek rzecz. PAN (1987–1989), nauczyciel akademicki i wybitny uczony o oryginalnym dorobku naukowym. W uznaniu zasług i dla utrwalenia Jego pamięci nadano Zakładowi nazwę: ZAKŁAD FIZJOLOGII ROŚLIN IM. FRANCISZKA GÓRSKIEGO POLSKIEJ AKADEMII NAUK (decyzja nr 11/90 Wiceprezesa - Sekretarza Naukowego PAN z dnia 12.04.1990 r.). Szkoła fotofizjologiczna profesora Górskiego jest kontynuowana przez Jego uczniów. Dlatego też większość realizowanych badań w Zakładzie ma charakter fotofizjologiczny, przy czym wpływ napromieniowania na procesy fizjologiczne jest rozpatrywany na różnym poziomie organizacji roślin. Badania te obejmują: proces fotosyntezy, fotomorfogenezę, fotoindukcję rozwoju generatywnego roślin, zjawiska fotoadaptacji, rolę światła w biorytmach u grzybów oraz w syntezie barwników i w ruchu protoplazmy u słuźowców. Obecna kontynuacja badań fotofizjologicznych nawiązuje do trendów światowych i jest realizowana w oparciu o nowoczesny warsztat badawczy.

Statutowo Zakład Fizjologii Roślin PAN został powołany do realizacji problematyki badawczej z zakresu fizjologii roślin, ze szczególnym uwzględnieniem roślin uprawnych. Dlatego też obiektami badań są głównie rośliny uprawne (rzepak, pszenica, kukurydza, bobik, pomidory, papryka), natomiast w mniejszym stopniu wykorzystywane są grzyby i słuźowce. W szeregu badaniach jako obiekt doświadczalny wykorzystywane są kultury tkankowe i komórkowe oraz izolowane protoplasty i organelle komórkowe. Badania prowadzone w Zakładzie mają charakter podstawowy, z wyraźnymi powiązaniem z naukami stosowanymi takimi jak: rolnictwo, ogrodnictwo i biotechnologia.

Działalność naukowa Zakładu Fizjologii Roślin im. Franciszka Górskiego PAN koncentruje się obecnie na trzech głównych kierunkach badawczych:

1. Wzrost i rozwój roślin obejmujący: termoindukację rozwoju generatywnego, gospodarkę wodną, działanie temperatur chłodowych na rośliny uprawne, cytofizjologię, procesy różnicowania się komórek.

2. Fotobiologia roślin z uwzględnieniem: procesu fotosyntezy, fotoindukcji rozwoju generatywnego, zjawisk fotoadaptacji, fitospektrometrii oraz fotofizjologii grzybów i śluzowców.

3. Mechanizmy odpornościowe roślin na czynniki stresowe środowiska.

Powyższe kierunki badawcze wyznaczają szeroki zakres zagadnień, począwszy od wpływu czynników środowiskowych na procesy fizjologiczne, powiązań budowy z funkcją fizjologiczną roślin, do zmian na poziomie subkomórkowym.

Obecnie funkcjonują w Zakładzie następujące jednostki organizacyjne:

1. Pracownia Wzrostu i Rozwoju Roślin – doc. dr hab. F. Dubert (Laboratoria: Biochemiczne i Biofizyczne, Cytofizjologii, Elektrofizjologii, Fizjologii Stresu, Gospodarki Wodnej, Kultur Tkankowych, Izotopowe).
2. Pracownia Fotosyntezy – prof. dr hab. M. Czarnowski (Laboratoria: Wymiany Gazowej, Spektrometryczne).
3. Laboratorium Badań Środowiskowych – doc. dr hab. Z. Miszański.
4. Laboratorium Biorytmów i Metabolizmu Grzybów – dr B. Piskorz-Bińczycka.
5. Laboratorium Fizjologii Śluzowców – prof. dr hab. L. Rakoczy.
6. Biblioteka i Informacja Naukowa – mgr inż. M. Gładysz.
7. Zespół Administracyjno-Ekonomiczny – inż. Z. Adamski.

Zakład Fizjologii Roślin im. Franciszka Górskiego PAN zatrudnia obecnie 56 pracowników, w tym 20 naukowych (3 profesorów, 3 docentów, 11 adiunktów, 3 st. asystentów). Dorobek naukowy Zakładu obejmuje 1073 publikacje (w tym 525 to oryginalne prace naukowe i 374 komunikaty konferencyjne). Za ważniejsze osiągnięcia pracownicy Zakładu otrzymali 16 indywidualnych nagród Sekretarza Naukowego PAN oraz 6 nagród Sekretarza Wydziału V Nauk Rolniczych i Leśnych PAN. Wielu pracowników ZFR PAN uczestniczyło i uczestniczy w działalności dydaktycznej na Uniwersytecie Jagiellońskim, w Wyższej Szkole Pedagogicznej i Akademii Rolniczej w Krakowie. Pracownicy naszego Zakładu byli promotorami 35 prac doktorskich i kierowali ponad 50 pracami magisterskimi.

W okresie 1957–1989 r. przy Zakładzie Fizjologii Roślin PAN mieściła się redakcja czasopisma Polskiego Towarzystwa Botanicznego *Wiadomości botaniczne*. Do 1981 r. redaktorem naczelnym był prof. dr hab. Franciszek Górski, a następnie do końca 1989 r.

prof. dr hab. Włodzimierz Starzecki. Od 1996 r. (vol. 18) wydawane jest przez Zakład czasopismo Polskiej Akademii Nauk *Acta Physiologiae Plantarum* pod redakcją prof. dr hab. Emila Nalborczyka.

Zbiory biblioteczne obejmują 5650 książek oraz 68 tytułów (3477 tomów) czasopism naukowych (w tym 32 tytuły czasopism zagranicznych) z wyspecjalizowanych dziedzin biologii: fizjologii roślin, fotobiologii, ekologii, ochrony środowiska, biotechnologii i rolnictwa.

Od 1991 r. Zakład Fizjologii Roślin im. Franciszka Górskiego PAN jest zaliczany przez Komitet Badań Naukowych do placówek naukowych kategorii A. W opiniach Rady Naukowej Zakładu, Sekretariatu Wydziału V Nauk Rolniczych i Leśnych PAN oraz Zespołu Nauk Rolniczych i Leśnych KBN całokształt działalności naukowej Zakładu Fizjologii Roślin im. Franciszka Górskiego PAN jest oceniany bardzo dobrze. Poziom merytoryczny ogólnopolskich konferencji naukowych organizowanych przez Zakład został wysoko oceniony w środowisku fizjologów w Polsce. Zakład Fizjologii Roślin im. Franciszka Górskiego PAN jest godnym kontynuatorem działalności swego patrona, twórcy krakowskiej szkoły fotofizjologicznej. Należy do prężnych i aktywnych jednostek naukowych w kraju. Czterdziestoletni dorobek Zakładu jest znaczący i stanowi poważny wkład zarówno do nauki polskiej, jak i światowej, a wykształcona kadra stwarza perspektywy dalszego rozwoju naukowego.

Marian CZARNOWSKI

SPRAWOZDANIA ZE SPOTKAŃ NAUKOWYCH SCIENTIFIC MEETING REPORTS

MIĘDZYNARODOWY KONGRES
MIĘDZYDISCYPLINARNYCH BADAŃ NAD
TOLERANCJĄ ROŚLIN WYŻSZYCH NA
SUSZĘ (MONTPELLIER, FRANCJA,
31 SIERPNIA – 2 WRZEŚNIA, 1995)

International Congress on Integrated Studies on
Drought Tolerance of Higher Plants (Montpellier,
France, 31 August – 2 September, 1995)

Kongres w Montpellier był pierwszym spotkaniem w ramach europejskiej sieci (Network) skupiającej ludzi pracujących w dziedzinie genetyki, biologii molekularnej i fizjologii nad problematyką tolerancji roślin na suszę. W ramach tej sieci odbyły się wcześnie-